

Nr 161

Av herr **Stefanson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov.*

(Lika lydande med motion nr 204 i Andra kammaren)

I 1964 års statsverksproposition föreslår statsrådet och chefen för ekle-siastikdepartementet under 8:e huvudtiteln, punkt 59: Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov, att anslaget för detta ändamål under budgetåret 1964/65 skall uppföras med 25 000 kr. Detta innebär ett i förhållande till innevarande budgetår oförändrat belopp.

Som framgår av statsverkspropositionen utgår ur detta anslag bidrag till hantverksdistrikt och yrkesförbund för kostnader för granskning av gesällprov, d. v. s. det kompetensprov som inom många hantverksyrken avslutar lärlingsutbildningen. Anslaget, som är schablonmässigt beräknat enligt av statsmakterna tidigare fastställda grunder, utbetalas sedan 1 juli 1962 till Sveriges hantverks- och industriorganisation samt fördelas av denna organisation mellan hantverksdistrikten respektive ifrågakommande yrkesförbund eller deras organ.

Bidragen utgår enligt tidigare gällande bestämmelser med belopp motsvarande högst resekostnadsersättning enligt klass C i allmänna rese-reglementet, och traktamente utgår med högst 20 kr. per dag. Omkostnaderna skall vara föranledda av granskning av gesällprov på annan ort än där granskningsmännen är bosatta. Granskningsnämnderna består i regel av tre personer, en utsedd av vederbörande hantverksdistrikt, en utsedd av vederbörande yrkesförbund och den tredje ledamoten utsedd av vederbörande fackförbund. Det kan i sammanhanget nämnas att inga offentliga bidrag lämnas vid granskning av gesällprov som utföres på granskningsmännens hemort.

Som kungl. överstyrelsen för yrkesutbildning fäst uppmärksamheten på får granskningsmännen — detta gäller såväl företagare som arbetstagare — vidkännas faktiska kostnader vid fullgörandet av sina uppdrag, vilka icke begränsar sig till att motsvara enbart rese- och traktamentskostnader utan även omfattar förlust av arbetsförtjänsten. Uppskattningsvis föranleder 70 % av de avlagda gesällproven resor av granskningsmän.

I samband med att utbetalningen av bidrag till gesällprovsgranskning överfördes till Sveriges hantverks- och industriorganisation överlämnades av KÖY obetalda räkningar på tillhoppa 18 700 kr., vilka icke kunnat betalas av verket, enär anslaget för budgetåret 1961/62 tidigare hade förbrukats. En stor del av det anslag för budgetåret 1962/63, som överlämnades till Sveriges hantverks- och industriorganisation, måste omedelbart tagas i anspråk för att täcka underskottet från föregående budgetår. Detta har lett till en eftersläpning i utbetalningen av bidrag till vederbörande distrikt och yrkesförbund. Sedan kvarstående bidragsrekvisitioner från föregående budgetår betalats, förelåg i juli 1963 en brist på 3 700 kr. Enligt vår mening borde det vara angeläget för statsmakterna att reglera detta eftersläpande underskott. Det kan icke vara rimligt att Sveriges hantverks- och industriorganisation skall behöva binda betydande belopp ur sin årsbudget för lång tid för ändamål vilka staten en gång åtagit sig att bestrida. Avvecklingen av denna balans bör, som överstyrelsen för yrkesutbildning i år liksom i fjol föreslagit, lämpligen ske i den formen att riksdagen utöver det av departementschefen föreslagna beloppet 25 000 kr. anvisar ett engångsbidrag om 30 000 kr. Först härigenom kan betalningen av bidragsrekvisitioner ske utan orimligt och för distriktens, yrkes- och fackförbundens granskningsmän irriterande dröjsmål.

I sin motivering understryker KÖY, att gesällbrevet är ett gott och praktiskt bevis på ett gediget yrkeskunnande och att det är mycket värdefullt för såväl den arbetssökande som för arbetsgivaren som söker kvalificerad arbetskraft; ett statligt stöd för främjande av gesällprovsverksamheten tjänar det dubbla syftet att garantera en tillfredsställande återväxt av yrkesskickliga arbetare åt näringar på en hårdnande marknad och att upprätthålla den av hävd höga kvaliteten på svenska yrkesmän och deras prestationer.

Under hänvisning till vad som ovan anförts får vi hemställa,
att riksdagen måtte besluta att för bidrag till kostnader
för granskning av utförda gesällprov för budgetåret 1964/
65 anvisa ett anslag av 55 000 kr.

Stockholm den 23 januari 1964

Stig Stefanson

Gunnar Wallmark

Torsten Andersson

Harry Carlsson

Gustaf Henry Hansson

Sven Nyman

Eric Carlsson